

Európai Ifjúsági és Sport Fórum

Aktív polgárság, Önkéntesség, Egészség

Ciprus, Larnaka

2012. 11. 25 – 2012. 12. 01.

Rózsaszín Könyv Deklaráció

Bevezető

Az Európai Ifjúsági és Sport Fórumon (#EYSF 2012) 28 európai ország 83 ifjú vezetője adott randevút egymásnak november 25. és december 1. között. A helyszín az Európai Unió Tanácsának elnökségét akkor ellátó Ciprus egyik városa, Larnaka volt.

A Fórum három területen, az egészség, a részvétel és az önkéntesség témakörében fogalmazott meg ajánlásokat, e Deklaráció ezen ajánlásokat tartalmazza. A résztvevők mindemellett összegyűjtötték az országaikban futó legjobb gyakorlatokat a három területen.

E Deklaráció célja, hogy segítséget nyújtson az Európai Bizottságnak, az Európa Tanácsnak, nem kormányzati szervezeteknek és az európai ifjúsági és sport szektor egyéb szereplőinek a sport és a testmozgás területén döntéshozataluk során.

A Fórum alatt nem-formális tanulási módszerek kerültek alkalmazásra, ilyenek voltak például a workshop-ok és a szakértők bevonásával megrendezett beszélgetések. Ennek az volt a célja, hogy minden résztvevő számára biztosítva legyen az aktív részvétel lehetősége a Fórum minden szakaszában.

Az #EYSF2012 lehetőséget biztosított a sportban dolgozó fiatal vezetőknek arra, hogy véleményüknek hangot adjanak és ötleteljenek az egészség, a részvétel és az önkéntesség jelenlegi helyzetéről. Az ajánlások az európai fiatalok valódi álláspontját tükrözik, így a szerzők ajánlják azok tényleges figyelembe vételét.

Az #EYSF2012 utóélete

Annak érdekében, hogy a Fórumnak tényleges utóéletet adjanak, a résztvevők vállalták, hogy visszatérve helyi közösségükbe tevőlegesen fogják segíteni az ifjúság életminőségének javulását. Szintén vállalták, hogy egy nyomon követő tanulmányt készítenek, ezzel is bizonyítva, hogy a Fórum ereje hosszan tartó, fenntartható és valódi hatással bír nemzeti, regionális és helyi szinten is.

A résztvevők és a támogató szervezetek hat hónappal, valamint egy évvel a Fórum után egy dokumentum kiadását tervezik, mely tartalmazni fogja a résztvevők által megvalósított tevékenységeket, ezzel bizonyítva, hogy elérték a Fórum által megfogalmazott célokat. Ez bizonyítja majd mindkét fél hatását a pozitív társadalmi változásokra a sport, az egészség és az önkéntesség területén.

Nemcsak saját fejlődésüket fogják nyomon követni, hanem az európai és a nemzeti politikában történt fejlődést is. Így tájékozódnak folyamatosan a három témakörben történő pozitív változásokról, melyek mind egy egyre javuló stratégia felé vezetnek, mely pozitív hatással lesz többek közt a fiatalok munkanélküliségére is.

Csak úgy, mint a fentiekre, a résztvevők elkötelezték magukat arra is, hogy létrehozzák a fórum ún. Future Group-ját (Jövő Csoportját). A csoport feladatai:

- Vállalja a releváns múltbéli tanulmányok irodalmának áttekintését, annak biztosítása érdekében, hogy a jövőbeli olyan kutatások szülessenek, melyek betöltik a tudáshiányos területeket.
- Vállalja egy internetes médiastratégia megírását, mely felismeri a generációs váltást a múlt hagyományos marketingeszközeitől – mint a rádió, az újságok és magazinok – az okostelefonok, a videók internetes megosztása és a Twitter-, illetve Facebook-féle szociális hálózatok által uralt világ felé. Ez biztosítaná, hogy a jövőnkhez szükséges alapvető kutatásban közreműködjön az a generáció, melyet a kérdéskör valójában érint, és nemcsak a miniszterek és egyéb szakértők döntenek a jövőről a fejük felett.
- Összeállít egy háttérinformációkkal teli dossziét, mely plusz nyomatékot ad az #EYSF2012 Deklarációjának. Támogató információk alatt a következők értendők:

1. Jelenlegi kutatások részletes eredményei, melyek alátámasztják és támogatják a fórum ajánlásait.
2. További bizonyítékok arra a tényre vonatkozóan, hogy egy, a sport és az önkéntesség terén aktívabb társadalom hozzájárul Európa nemzeteinek „gazdasági jólétéhez”.
3. A fórum résztvevőinek vállalásait tartalmazó gyűjtemény összeállítása azokról a tevékenységekről, melyeket helyi szinten (önálló projektek) és nemzeti szinten (olyan projektek együttműködése, melyek mind földrajzilag, mind értékeikben közel állnak egymáshoz) kívánnak megvalósítani.
4. Egy tanulmányt fognak készíteni (európai egyetemek támogatásával), mely annak bizonyítását célozza, hogy a munkanélküli állampolgárok, az önkéntesek, valamint a sportban dolgozók képzésébe és oktatásába való befektetés több szektornak is hatalmas hasznára lenne.
5. Felállítják az #EYSF2012 egész Európát átfogó ún. Jövő Hálózatát, hogy biztosítsa, hogy a fórum alatt kötődött erős kapcsolatok és nemzeti együttműködések nem lazulnak, hanem egy jól felépített és tekintélyes stratégiai munkacsoportként fognak tovább működni. Ez stratégiát jelent egy generációtól egy generációért.

Bevezetés

Az #EYSF2012 összes ajánlása az alábbi európai kormányzati szektorok közül minimum egyhez kapcsolódik. Több szempontból is fontos, hogy a különböző szektorok együttműködjenek, így elérve egymás problémáinak könnyebb megértését, végeredményként pedig megfelelő tevékenységek végrehajtását és magasabb színvonalú minőségi eredményeket elérve.

Közlekedés Oktatás Sportszervezés Várostervezés Foglalkoztatás Média



Egészség

Mérföldkövek

2001: az 1992-es Európai Sport Charta javított verziója;

2004: európai uniós tanulmány a fiatalok életstílusáról és mozgásszegény életről és a sportnak - az egyensúly helyreállításának eszközeként – az oktatásban betöltött szerepéről;

2004: az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális stratégiája az étrend, a testmozgás és az egészség területén;

2005: európai uniós munkacsoport létrehozása „a sport és egészség” területén;

2007: Fehér Könyv a sportról;

2008: európai uniós irányvonalak kidolgozása a testmozgás területén;

2010: az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális ajánlásai „a testmozgás az egészség szolgálatában” területén;

2011: az Európai Unió sporttal kapcsolatos munkatervének elfogadása.

Definíció

A fizikai és szellemi jólét, az egészséges táplálkozás és az aktív életmód együttese. Emellett fontos figyelembe venni az emberek gazdasági és társadalmi környezetét is, (mint az otthon, az iskolákat, a munkát, a közegészségügyet és a szabadidőt), melyek az egyes egyének esetében jelentősen eltérhetnek. Az egészség javítása érdekében kis lépésekben kell a fentieket a napi rutin részeivé tenni.

Jelenlegi helyzet

Tapasztalati úton kimutatták, hogy a sportban való részvétel és a testmozgás szoros összefüggésben áll a magasabb színvonalú mentális és fizikai egészséggel és jólléttel. Az #EYSF2012 célul tűzte ki, hogy növelje a sportban való részvételt az összes demográfiai réteg, de különösképp a fiatalok körében. Az #EYSF2012 álláspontját a fiatalok körében egyre növekvő ülő életmóddal kapcsolatos aggodalmak alapján alakította ki. A fiatalokat – kétélű kardként - egyre nagyobb gyakorisággal ejti rabul az internet, a mobiltelefonok és a videojátékok világa.

Statisztikák

A testmozgás hiánya jelenleg a negyedik leggyakoribb a halálhoz vezető kockázati tényezők közül, mely becslések szerint 3,2 millió ember halálát okozza évente világszerte. (WHO)

Az emlőd- és vastagbélrákos megbetegedések 21-25%-ában a testmozgás hiánya tehető felelőssé a betegség kialakulásáért, ugyanez a szám a cukorbetegség esetében 21%, míg az iszkémiás szívbetegségnél 30%.

2008-ban a világ felnőtt népességének 34%-a (1,46 milliárd ember) volt túlsúlyos világszerte.*
(Forrás: WHO)

1. Ajánlás

A #EYSF2012 javasolja a meglévő tudományos kutatások felhasználását azon tényezők feltérképezésére, amelyek helyi szinten korlátozzák a sportban való részvételt. Szintén javasolja a szakirodalombeli hiányosságok meghatározását. Javasolja továbbá a sportszervezetektől származó legjobb gyakorlatok összegyűjtését. (A sportszervezetek közé értendőek e tekintetben a nem kormányzati szervezetek, a nemzeti kormányzati szervezetek és a sporttal kapcsolatos tudományos programok Európa-szerte.)

Feladatok

Európa egyetemeivel közösen olyan kutatásokat kell végezni, melyek ráirányítják a politikusok és a döntéshozók figyelmét a sportban való részvétel és a fizikai aktivitás növelésének fontosságára. E kutatások kiaknáznák a tudományos kapacitásokat és egy, fiatal európaiakból álló feltörekvő generáció foglalkoztathatóságát, tovább erősítve az egyetemek sportbeli beruházásait.

Minősítési kritériumokat kell felállítani, általuk pedig a meglévő sportszervezetek tevékenységeit értékelni. Ezek az eszközök már nemzeti szinten több országban rendelkezésre állnak. Például a Sportért és Fizikai Aktivitásért felelős Holland Intézet (NISB) „szisztematikus validálási rendszerét” minimális befektetéssel lehetne adaptálni Európa-szerte.

Egy adatbázis készítését javasoljuk a kiválasztott legjobb gyakorlatokról. Ezeket pedig elérhetővé kell tenni a köz-, a magán- és az önkéntes szektor képviselői számára, akár van kapcsolódási pontjuk az egészségügy, a jóllét és a testmozgás közösségeivel, akár nincs. Ehhez az adatbázishoz a párbeszéd megkönnyítésének érdekében célszerű egy online platform kialakítása a hatékony kommunikáció és értékelés elősegítése céljából.

2. Ajánlás

Az #EYSF2012 egy holisztikus megközelítést javasol a sport, a testmozgás, az infrastruktúra és a programok kapacitásbővítése területén. E koncepció keretében különös figyelmet kell fordítani a várostervezésre, az oktatási és a sportszektor együttműködésére, valamint a programfejlesztésre.

Feladatok

Javítani kell a sport/testmozgás meglévő intézményeinek működési kapacitását. Ilyen lehet például az iskolai létesítmények lehetséges felhasználása a "munkaidő utáni" sportprogramokra, valamint a városi zöldterületek, a kerékpár- és futásra alkalmas utak bővítése. Továbbá támogatandók, fejlesztendők és népszerűsítendőek azok a szervezett közösségi tevékenységek – legyenek strukturáltak vagy informálisak -, melyek a már meglévő sport-, illetve testmozgásra szolgáló infrastruktúrát tervezik igénybe venni. (Ilyen lehet például kerékpáros és futóklubok alapítása,

tömegsportnapok szervezése). A kirekesztés szélén álló csoportoknak is a célközönség között kell szerepelniük. Ilyenek a munkanélküliek, illetve a (testi vagy szellemi) fogyatékkal élők.

Népszerűsíteni kell a nem sport értelemben vett testmozgás jótékony hatását az egészségre, ideértve a kerékpározást és egyéb városi sportokat mint közlekedési módokat. Ez csökkentené a városközpontok utazóközönségének gépkocsikra utaltságát és ösztönözné az olyan életmódbeli választásokat, mint a „lépcsőhasználat” a liftek helyett. A viselkedéses kondicionálási technikák – például egymás ösztönzése példamutatással – innovatív megoldásokat kínálhatnak – például a szociális médián keresztül -, hogy egészséges életmódot éljünk.

Új programokat kell kidolgozni, valamint a már meglévők ismertségét növelni, melyek célja a szabadidősport oktatása és népszerűsítése. Ideértendők az oktatási intézmények és a sportszervezetek közötti partnerségek; kampányok, amelyek az otthon végezhető testmozgás megvalósíthatóságára és fontosságára hívják fel a figyelmet; valamint az iskolai testnevelés kurrikulumban javítása.

A 21. században számos alacsony költségű, ugyanakkor hatékony módja van annak, hogy népszerűsítsük és disszemináljuk az eredményeinket a szociális médiát használva. E lehetőségek kihasználásával egy ún. „pillangóhatás” generálható, mely egy kritikus tömeg kialakulásához vezetne, és valódi társadalmi változásokat szülhetne.

Egészség, jólét és testmozgás – Jó gyakorlat

Mission Olympic - Olimpiai küldetés

Cél

Felhívni a figyelmet az aktív életmódra és erősíteni a tömegsport helyi hálózatait. A Coca-Cola Németország és a Német Olimpiai Sportok Szövetsége (DOSB) közösen indították el ezt a kezdeményezést, amely célja a polgári elköteleződés támogatása az aktív életmód területén.

Leírás

A kezdeményezés elsődleges célja az volt, hogy felhívja a figyelmet az aktív életmód fontosságára. Napjaink világára egyre inkább jellemző a mozgásszegény életmód, éppen ezért a fizikai aktivitás kiemelt szerepet kellene, hogy kapjon mindenki életében. Ezt felismerve a Coca-Cola Németország és a DOSB közös „Mission Olympic” projektének keretében évek óta támogat ún. aktív városokat.

A projektben olyan városok vesznek részt, amelyek lakosaik számára biztosítanak az aktívabb életmódhoz kötődő programokat. Ez történhet a helyi sportklubok közreműködésével és/vagy a közösség számára szervezett események által. A „Mission Olympic” másik célja, hogy minél több ember számára teremtsen meg a lehetőséget a fizikailag aktív életmódra.

Ezért a tömegsport népszerűsítésére helyezik a hangsúlyt, és a „Mission Olympic” megfelelő platformot kínál a városlakóknak arra, hogy számos sportot és testmozgást kipróbáljanak. A projekt kiötlőinek harmadik célja pedig, hogy népszerűsítsék a polgári elköteleződést és az önkéntességet.

A projekt azokat a városokat keresi, amelyek a legvonzóbb és a legszélesebb skálájú fizikai aktivitási és mozgásformákat kínálják. A városokat három kategóriába osztották - kis-, közép- és nagyváros,

kategóriába -, és kategóriánként versenyeznek az igen jól csengő „Németország legaktívabb városa” címért.

A legaktívabb városok versenye mellett a „Mission Olympic” keresi a legaktívabb kezdeményezéseket, önkéntes sportegyesületeket, profi csapatokat és klubokat is. Ez egy hosszú távú program, amely arra irányul, hogy ösztönözzön minden generációt a sportban való részvételre és egyéb mozgásra.

Eredmények

A „Mission Olympic” többéves programjának eredményei magukért beszélnek: 194 résztvevő város és több mint 8600 sportprogram az impozáns számok. A helyi projektek több mint 1,4 millió embert mozgattak meg. Új kapcsolati hálókat alakultak ki a résztvevő városok között, és a fizikailag aktív életmód közfigyelmet kapott. Ezek az eredmények mind azt mutatják, hogy a sport iránti elköteleződés és a mozgással teli élet határozottan kifizetődő.

Szervezet

Német Olimpiai Sportok Szövetsége (DOSB)

Coca Cola Németország

A projekt benyújtója:

Johanna Luise Belz

Achim Belz (SirAchim07@aol.com)

A projekt kapcsolattartója: info@mission-olympic.de

Részvétel

Mérföldkövek

2002: D. Driskell; Jobb városok teremtése gyerekek és fiatalok közreműködésével; kézikönyv az aktív részvételről

2003: Európa Tanács: Módosított Európai Charta a fiatalok helyi és regionális aktivitásáról

2003: Európai Testnevelési Szemle (European Physical Education Review); vol 9, no1. A fiatalok hangjai; A fiatal sportvezetők javaslata a sportbeli részvétel megkönnyítése érdekében

2006: M. Gambone; Fiatalok szerveződései, személyiségtámogató és ifjúságfejlesztő ügynökségek mint az ifjúság bevonásának módjai

2007: K. Flores; Az ifjúság részvételének értékelése: stratégiák a fiatalok elköteleződéséért

2010: A 7. Sport, Oktatás és Kultúra Világkonferencia, Városi deklaráció

2012: Európa Tanács: a Parlamenti Közgyűlés 1875-ös határozata a sportbeli jó kormányzásról és etikáról

Definíció

A fiatalok részvétele a sportban azt kellene, hogy jelentse: az aktív állampolgárság gyakorlásában elkötelezett ifjúság.

A sportban való részvétel nemcsak az ifjúság bevonása és fizikai aktivitása, hanem a demokratikus folyamatokba való bekapcsolódás bátorítása is. E nélkül ugyanis félő, hogy képviseleti és konzultációs jog nélkül lesznek résztvevői a folyamatoknak. Éppen ezért az ifjúság bevonása a hatalomgyakorlásba mindig elsőbbséget kell, hogy élvezzen.

Jelenlegi helyzet

A részvétel, amely aktív polgársághoz vezet, fejleszti a fenntartható ifjúsági sportstruktúrákat. A legtöbb „ifjúsági részvétel” alatt értett tevékenység a gyakorlatban olyan, az ifjúságot célzó program, amely az aktív polgárságot célzó lehetőségek hiányában szenved. A sport egy kitűnő módja annak, hogy támogassunk, népszerűsítsünk és létrehozzunk ifjúsági elköteleződést a helyi közösségekben az egészséges tevékenységek iránt. A sport képes ledönteni akadályokat és bevonni a társadalom peremére szorult közösségeket. Az alábbi ajánlások minden csoporthoz és minden ifjúsági szektorhoz egyaránt adaptálhatók.

Statisztikák

A sportbeli foglalkoztatottság 7%-os emelkedése a GDP 5%-os növekedését eredményezi. (Kutatás az Osztrák Sportgazdasági Intézet által, 2012.)

Az „aktív polgárság összetett indikátorának” alternatív verziójának listáját Svédország, Norvégia, Dánia, Ausztria és Belgium vezeti. A lista végén Olaszország, Portugália, Görögország, Magyarország és Lengyelország található. Az elemzésbe bevont további kilenc ország a lista középmezőnyében helyezkedik el: Írország, Németország, Hollandia, Luxemburg, Finnország, az Egyesült Királyság, Franciaország, Szlovénia és Spanyolország.

(„Az aktív polgárság mérése Európában” c. kutatási projekt, 2006).

1. Ajánlás

A lehetőségek megosztásának minőségében történő előrelépés egyrészt növelné az ifjúság részvételének módjait, másrészt támogatná a témakörben érdekelt intézmények munkáját.

Feladatok

A helyi központok (például ifjúsági központok, közösségi központok, könyvtárak) szolgálhatnak elosztó csatornául, ahol a lehetőségek megosztásra kerülhetnének, és elérhető lennének. A munkavállalók/önkéntesek jó példaként szolgálhatnak helyi közösségük számára azért, hogy a lehetőségeket rejtő kezdeményezéseket kiszolgálják, illetve népszerűsítsék.

A helyi, a nemzeti és a szociális média nyújtotta csatornák remek platformot kínálnak arra, hogy az ifjúságot bevonják a különböző tevékenységekbe. E platformok lehetnének lehetőségek elérési pontjai, ugyanakkor betekintést lehetne nyerni rajtuk keresztül az ifjúságpolitikába.

2. Ajánlás

Nagyobb felelősség biztosítása az ifjúságnak, ezáltal ösztönözve őket a részvételre és arra, hogy aktív polgárokká váljanak.

Feladatok

Az ifjúságot elkötelezetté kell tenni a döntéshozatal, valamint a programok megalkotása iránt, különösen akkor, ha a velük egykorú társaiknak készülő projektek koordinálásáról van szó. Ilyen lehet például ifjúsági bizottságok felállítása.

Az ifjúság tagjait bátorítani kell arra, hogy segítsék a politikai folyamatokat azzal, hogy képviselik velük egykorú társaikat, például tanácsi tagság vagy ifjúsági polgármesteri pozíció formájában.

3. Ajánlás

Ajánljuk, hogy a nem-kormányzati ifjúsági szervezetek nagyobb hatást gyakoroljanak „felnőtt” megfelelőjükre. Az ifjúság megérdemli, hogy komolyan figyelembe vegyék elképzeléseit, amely szükséges ahhoz, hogy felfedezze a saját magában rejlő potenciált.

Feladatok

A sportszervezeteknek és –szövetségeknek fel kell állítaniuk ifjúsági tanácsadó testületet, illetve ifjúsági tagozatot.

E szervezeteknek biztosítaniuk kell a platformot arra, hogy az ifjúság képviselői elmondhassák véleményüket, valamint hogy e képviselők legjobbjai példaképpül szolgáljanak társaiknak.

Az aktív részvétel legfőbb hozadéka a fenntartható sportstruktúrák megalkotása és fejlesztése. Ugyanakkor az aktív részvétel csatornát biztosít, amelyen keresztül az ifjúság felelősen tud részt venni helyi közösségének életében, illetve saját jövőjének alakításában.

Részvétel – Jó gyakorlat

Coaches 16-21 - Edzők 16-21

Cél

A projekt fő célja a 16 és 21 év közötti hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeinek növelése. A másodlagos célok a sportbeli részvétel ösztönzése és az önkéntesség iránt lelkesedés növelése a környékbeli gyermekek körében, illetve a helyi környezet élhetőbbé tétele, valamint a társadalmi kohézió növelése.

Leírás

16 és 21 év közötti hátrányos helyzetű fiatalok edzői munkákat látnak el a közösségükben hivatásos edzők/szociális munkások felügyelete alatt. Sportfoglalkozásokat és más fizikai tevékenységeket szerveznek a környékbeli gyerekek számára. (Ez kb. 200 gyermeket jelent helyszínenként.)

Az ilyen tevékenységek közé tartozik pl. a labdarúgás, a jégkorong, a tenisz, de akár a BMX-ezés, a (fa)mászás és a frizbi is. Az edzői munka önkéntes alapon szerveződik. A projekt keretén belül lehetőségük van elvégezni egy rekreációs sportvezetői tanfolyamot, amely sikeres elvégzéséért értékes bizonyítványt kapnak. Nem-formális tanulási folyamatokkal különböző készségeiket is fejlesztik sportoktató/szociális oktató intenzív és professzionális felügyelete mellett.

Ilyen készségek például a szervezés, vezetés, megjelenés, beszédkészség, szociális készségek és szakszerű hivatásgyakorlás. Emellett munkatapasztalatokra is szert tesznek, amelynek nagy hasznát veszik majd a munkaerőpiacon. „A projektnek köszönhetem, hogy nem végeztem a börtönben.”- mondja Wesley, egy 19 éves edző. Ez egy különleges projekt, amely nemcsak a célcsoportnak hasznos, hanem a helyi sportélethez is hozzájárul nagyobb költségvonzat nélkül. A gyerekek a projekt által többet mozognak, egészségesebbek és az edzőktől tanulhatnak, akik jó példaként szolgálnak számukra. Továbbá a gyerekek és fiatalok elkötelezettebbekké válnak az önkéntesség irányába. Így a fiatalokról alkotott kép a felnőttek számára is pozitívan változik.

Mindek által élhetőbbé válik a környezet és javul a szociális kohézió. Egyúttal egy jó kapcsolati hálózat építhető ki és tartható fenn a rendőrség, az iskola, a helyi hatóságok, a helyi közösség a sportszervezetek és az egészségügyi ellátórendszer között.

Eredmények

Hollandiában hat város vesz részt a projektben. 70 edző kezdte a programot, 90 %-uk (63 fő) be is fejezte. 10-os% volt a lemorzsolódás (elsősorban motiváció hiányában). 76%-uk részt vett a rekreációs sportvezetői oktatásban, és 96%-uk meg is szerezte a bizonyítványt. Minden edző nappali tagozatos hallgatóként vagy munkavállalóként folytatta tovább életét. A projekt eredeti célja az volt, hogy a hat résztvevő városban 35.000 gyermeket mozgassanak sporttevékenységek keretein belül. Ezt a célt bőven elérték, hiszen 65.000 gyermek vett részt az edzők által szervezett 2.250 foglalkozáson.

Szervezet

Netherlands Institute for Sport and Physical Activity (NISB)

A projekt benyújtója

Elise van Casteren

A projekt kapcsolattartója:

Maarten Wesselman

maarten.wesselman@nisb.nl

<http://www.netwerkinbeweging.nl/werkgroep/162>

Önkéntesség

Mérföldkövek

- 1996: az Európai Önkéntes Szolgálat megalakulása
- 2008: Az Európai Parlament "Az önkéntesség szerepe" c. határozata
- 2007: Hozzájárulás a gazdasági és társadalmi kohézióhoz
- 2010: az Európai Unió belüli önkéntességről készült tanulmány publikálása
- 2011: Az önkéntesség európai éve
- 2011: A Bizottság közleménye az Európai Unió politikáiról és az önkéntességről

Definíció

A sportbeli önkéntesség személyes elköteleződés, szabadidő, nagylelkűség, készségek, tapasztalat és jó szándék felajánlása egy-egy sportesemény oltárán vagy rendszeresen, akár naponta.

Az önkéntesség alapja a személyes készségfejlesztésre irányuló motiváció, illetve az a szándék, amellyel hozzá kíván járulni az önkéntes a társadalom fejlődéséhez részvételével és aktív polgári magatartásával.

Jelenlegi helyzet

A legtöbb sport szervezetnél hiányzik a jól felépített toborzási rendszer, a megfelelő tréning az önkéntes feladatok előtt, illetve alatt, valamint az önkéntesek koordinációja gyakran nem biztosított, vagy szórványos. Ismereteink szerint nincs hivatalos együttműködési program az önkéntesség területe és az oktatási rendszer között. A sportbeli önkéntesek ritkán részesülnek nyilvános elismerésben szolgálataikért.

Statisztikák

Az Európai Bizottság 2007-es Eurobarométer tanulmánya szerint több százmillió fő, a lakosság körülbelül 23%-a minimum 15 éves. Ez hozzávetőlegesen 35 millió állampolgárt jelent a sportszektorban. Ez egy óriási emberi erőforrás, amelyet meg kell becsülni, fejleszteni és támogatni kell, hogy a bennük rejlő lehetőségeket ki tudják aknázni, ezáltal hozzájáruljanak a társadalom fejlődéséhez.

Nagy különbségek fedezhetők fel a sportszektorbeli önkéntesek arányában. (Az Európai Unió belüli önkéntességről készült tanulmány, 2010. március.) A GDP-nek csupán egy apró része (kevesebb, mint 0,1%-a) fordítódik az önkéntességre Szlovákiában, Lengyelországban és Görögországban. 1-2%

közötti ez az arány Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Írországon, Luxemburgban és Spanyolországban. A GDP-je jelentős százalékát (3-5%-ot) költi Hollandia, Ausztria és Svédország az önkéntességre. Jó lenne átvenni a jó példával előjárók gyakorlatát az aktív polgárság területén, ezáltal elérve európai szintű hatást és sikert.

1. Ajánlás

Javasoljuk egy egész Európára kiterjedő ernyőszervezet felállítását a sportbeli önkéntesség számára, amely kialakítana egy egységes európai képzési rendszert az önkéntesek koordinátorai számára, és azonosítaná a már létező nemzeti szervezeteket, amelyek átvehetnék és népszerűsíthetnék a keretképzést.

Kutatások elvégzését javasolunk az Európai Unió tagállamainak aktuális sportönkéntességbeli struktúráiról, valamint az ilyen irányú képzésekről.

A szociális média használatát javasoljuk egy közös európai platform kialakítására, ahol a jelenleg folyamatban lévő információcserét tudnánk népszerűsíteni az önkéntesek, szervezeteik, valamint az önkéntesek koordinátorai között.

Egy transferálható önkéntességbeli gyakorlatokat tartalmazó kódex megalkotását javasoljuk, amely módosítható lenne az európai országok, szervezetek és önkéntes felelősségi területek szükségleteit figyelembe véve. Így lennének tisztázhatók a szervezetek és az önkéntesek elvárásai, valamint a sportbeli önkéntesség jogi keretei is.

2. Ajánlás

Ajánljuk, hogy azon készségeket, amelyeket a sportbeli önkéntes munka során szereznek meg az állampolgárok, ismerjék el nem-formális tanulás, az egész életen át tartó tanulás vagy a munkavállalásra való felkészülés egy fajtájának.

Ösztönözni kell az iskolákat arra, hogy vegyék fel tantervükbe a sportbeli önkéntességet, ezáltal népszerűsítve az aktív polgárságok már a legkisebbek körében.

Ösztönözni kell a felsőoktatási intézményeket arra, hogy az önkéntes munkát kreditpontokkal díjazzák.

Népszerűsíteni kell az önkéntességet a munkavállalók körében azáltal, hogy a sportbeli önkéntes munka során szerzett készségeket elismertethessék az Europass rendszeren keresztül.

3. Ajánlás

A sportbeli önkénteseknek nagyobb elismerésben kell részesülniük felbecsülhetetlen hozzájárulásukért az európai sporthoz és fizikai aktivitáshoz.

A szektor szereplői között szükséges az önkéntesek munkájának elismerésére kialakítandó kultúra népszerűsítése, és fontos, hogy felismerjük azt a tényt, hogy különböző szintű önkéntes munkák vannak a célcsoportok különbözősége miatt.

Javasoljuk egy önkéntes menedzsertájékoztató kidolgozását és alkalmazását abból a célból, hogy megfelelően felismerhetőek legyenek a különböző motivációk és helyzetek.

Növelni kell a sportbeli önkéntesek médiaprofilját a társadalomban hatásos és jelentőségteljes médiamegjelenésekkel munkájuk elismeréséül. (A szociális médiában való megjelenést is ideértve.)

Önkéntesség – Jó gyakorlat

The Peace and Sport Toolkit - A Peace and Sport eszköztára

Cél

A projekt célja egy olyan általános eszköztár építése volt, amely sportesemények szervezőinek nyújt segítséget fenntartható önkéntesprogram kidolgozásában. Célul tűztük ki, hogy alapvető iránymutatást adjunk azoknak, akik önkéntes programjaikat az esemény után is fenn kívánják tartani. Az eszköztár letölthető az internetről, így bárki szabadon használhatja programja kiépítésekor.

Leírás

Az eszköztár a Peace and Sport Nemzetközi Fórumának egyik workshop-ján készült el. A Fórum 2012. október 31. és november 2. között került megrendezésre az oroszországi Szocsiban.

3 hónappal az esemény előtt kezdtünk el dolgozni a moderátorral: pontosítottuk a workshop témáját, a célját és formátumát, valamint elkezdtük felkutatni a témakör szakértőit. A panelt 1,5 hónappal a fórum előtt véglegesítettük, utána kezdtük a munkát az egész munkacsoporttal: a moderátorral, a két szakértővel és a Peace and Sport csapatával. A Peace and Sport munkatársai segítettek a kommunikációt a szakértők között, akik lefektették az eszköztár fő irányvonalait. Ők még a Fórum előtt elkészítették az eszköztár vázlatát powerpoint bemutató formájában, és készek voltak arra, hogy módosítsák azt a workshop résztvevőinek hozzászólásai alapján.

A workshop első részének célja az volt, hogy összegyűjtsék a hallgatóság tagjainak gondolatait a témában. A résztvevőknek lehetőségük volt megosztani egymással nehézségeiket, jó gyakorlataikat, kételyeiket és kérdéseiket a moderátor által feltett iránymutató kérdésekre válaszolva.

A szakértők ebben a részben jegyzeteltek, hogy az elhangzottak alapján tudják módosítani az eszköztár vázlatát a szünetben. A workshop második 1,5 órájában a szakértők bemutatták az eszköztárat. Végezetül a moderátor segítségével a résztvevők olyan gyakorlatokat végeztek, amelyek során az eszköztárat használták.

Ez a gyakorlati eszköztár ma online elérhető, lehetővé téve ezzel azt, hogy nemcsak a résztvevők, de bárki tudja használni programjának építése során.

Eredmények

A résztvevők a három szakértő segítségével az eszköztárat powerpoint bemutató formájában készítették el, amelyet most különböző csatornákon keresztül juttatunk el minél szélesebb rétegekhez: elérhető a peace-sport.org weboldalon, a Peace and Sport online közösségén, és tájékoztató e-mailekben értesítettük az adatbázisunkban szereplő szervezeteket róla. Mindemellett kértük azokat, akik segítettek az eszköztár létrejöttét, hogy terjesszék azt saját ismeretségi körükben, valamint mindenkit arra buzdítunk, hogy bátran használják azt programjaik megalkotásakor.

Szervezet

Peace and Sport

A projekt benyújtója:

Bardocz-Bencsik Mariann

bbmnt8@gmail.com

A projekt kapcsolattartója:

Bardocz-Bencsik Mariann

bbmnt8@gmail.com

www.peace-sport.org

Köszönetnyilvánítás

Résztvevők:

David Untersmayr

Antonia Andreou

Marden Muuk

Olga Sophie-Herzenberg

Jakub Hejl

Liis Tapasia

Nikola Ignatov

Jana Hlavová

Eilika Trummar

Hristina Popova

Michael Bentzen

Lasse Saari

Katerina Koleva

Sarah Steal

Pia Grochowski

Shirin Amin

Christian Bigom

Grzegorz Wieclaw

Ibrahim Toz

Patricia Anthony

Miikka Neuvonen

Ilona Lindström	Asimina	Tormod Tvare
Sari Asikainen	Dionysia Peppa	Piotr Panek
Anne-Lise Gouriou	Elisabeth van Casteren	Maciej Pacula
David De Fazio	Erika Gulyas	Przemysław Kowalski
Mélodie Durand	Marton Stringovics	Pietroń Agata
Chartier Paul	Terese Lajcakova	Krzysztof Stepniewski
Carole Ponchon	Kitti Kun	Bogumila Smolarek
Mariann Bardocz-Bencsik	Asbjorg Jansdottir	Leandro Sá
Fermon Romain Pochanke	David Stronge	Eliza Chirilă
Victoria Sophie	Lea Juraskova	Matus Marko
Felix Lechner	Niamh MacDonnal	Marusa Koncar
Florian Pfeiffer	Eleonora Gatti	Vanja Cernivec
Katharina Schlüter	Veronika Dvorsak	Francisco Colomar
Kegel Kira	Aiga Dombrovska	Alexia Tauler
Apostolos Matsaridis		Johanna Luise Belz
Helga Dizdari	Jamie Tresidder	Marilia Petrou
Carina Mayer	David Turner	Georgia Chrisostmou
Serkan Tackiran	Ioanna Evangelou	Paulina Charalambous
Sema Cengiz	Annemek Schrijvor	Yianna Nicolau
Deanna Lundie	Marilia Petrou	Orhun Mevlit
David McColgan	Georgia Chrisostmou	Stephanie Nicolas
Douglas Holmes	Paulina Charalambous	
Francesca Kelly	Annemek Schrijvor	

Szervezők és csoportvezetők:

Maria Acs	James Gregory	Alexandra Nastase
Michelle Bellucci	Ashley Johnston	Laska Nenova
Anna Fedas	Temidayo Okewale	Petra Novak

Nevena Vukasinovic

Sorin Buruiana

Gary Grieve

Laszlo Foldi

Liis Kaibald

Laura Remesal

Szerkesztők (részvevők):

Christian Bigom

Elisabeth van Casteren

Eleonora Gatti

Pia Grochowski

Olga Sophie Herzenberg

Douglas Holmes

David McColgan

Liis Tapasia

David Turner

David Untersmayr

Szerkesztők (csoportvezetők):

Maria Acs

Anna Fedas

James Gregory

Nemzetközi Sport és Kulturális Szövetség (ISCA)

Az ISCA egy globális platform, amely nyitott valamennyi sport területén működő szervezet előtt.

Az 1995-ben megalapított ISCA ma egy, az egész világra kiterjedő szervezet, amely szoros együttműködésben áll 130 tagszervezetével, nemzetközi nem Kormányzati szervezetekkel, valamint nyilvános és magán érdekeltségű szervezetekkel.

65 ország 40 millió egyéni tagja képviseli a sport és kulturális programokban aktív személyek különböző csoportjait.

Európai Nem-Kormányzati Sportszervezetek Szövetsége - Fiatalok csoportja (ENGSO Youth)

Az ENGSO Youth aktívan dolgozik az aktuális fiatalokhoz kötődő sportkérdéseken (egészség, sport, elérhetőség, emberi jogok, társadalmi befogadás, önkéntesség, dopping elleni küzdelem, fairplay, együttműködés a partnerszervezettel, az európai intézményekkel és civil partnerekkel. Az ENGSO Youth a fiatalok sportját pártfogoló szervezetek élvonalában helyezkedik el, célja a fiatalok sportjának témájában tapasztalatokat és forrásokat gyűjteni saját tagjai és egyéb magánszemélyekkel együttműködésben.

Ciprusi Sport Szervezet (KOA)

A Ciprusi Sport Szervezet egy fél-kormányzati, az 1969-1996-os törvény alapján elfogadott szervezet, amely a legfelsőbb sporthatóságként működik a Ciprusi Köztársaságban. Fő célkitűzések: a tanterven kívüli sport fejlesztése, a ciprusi sportélet szervezése, az olimpiai eszme ápolása és Ciprus sportjának nemzetközi szintre emelése.

A Fórum partnerszervezetei:



Társult partnereink:



Az Európai Unió Youth in Action programjának, valamint az Európa Tanács Európai Ifjúsági Alapítványának támogatásával.

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez. Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.